

puclík

ŠKOLNÍ ČASOPIS I. ZŠ NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ

číslo 3 - únor 2000

NEŽ SE DÁTE DO ČTENÍ!

Polovina školního roku je za námi a v nejbližším období nás čeká spousta příjemných věcí. V první řadě to bude letošní Týden dětem, který začne 14. února a vyvrcholí v neděli 20. února 2000 tradičními lyžařskými závody rodinných štafet. O průběhu celého týdne se dočtete v tomto čísle časopisu a bližší informace získáte rovněž na nástěnce na schodišti hlavní budovy.

Následují jarní prázdniny, které letos nezvykle zasáhnou až do měsíce března. A březen, to už je první jarní měsíc, i když u nás na Vysočině se tak často ještě netváří. V každém případě jsme začali ukrajoval z druhé poloviny školního roku, a to je jistě pro všechny příjemné zjištění.

Takže si koukejte všechny tyto příjemnosti pořádně vychutnat a teď už vám přejeme hezké puclíkování.

PUCLÍKOVA ŠUŠKÁRNA

Pan učitel Smékal se vsadil se 7.C, že skupina LUNETIC se ve Zlatém slavíku umístí na horším než pětadvacátém místě.

Lunetic byl nakonec třetí, a tak musel pan učitel recitovat jeden z textů písně této skupiny a u toho dělat kliky.

Bylo jich prý „hodně“, 7.C se moc dobře pobavila, pan učitel již méně.

Kateřina Štěpánková z 9.C získala vynikající druhé místo v okresním kole soutěže v německém jazyce.

BLAHOPŘEJEME

Tomáš Doležal z 9.C obsadil skvělé druhé místo v okresním kole matematické olympiády.

GRATULUJEME

INTERNET je blízko.

Přelom února a března se zdá být stále reálnějším termínem!

CO NÁS ČEKÁ

AKCE A UDÁLOSTI NEJBLIŽŠÍHO OBDOBÍ

- 14. – 18. února 2000 Týden dětem 2000
- 20. února 2000 Lyžařské závody rodinných štafet
- 28. února – 3. března 2000 Jarní prázdniny
- 10. dubna 2000 Divadelní představení pro 1.-5. ročník O vodníku Pačískovi

ZEPTALI JSME SE ZA VÁS

TENTOKRÁT VÁCLAVA ŠVUBA, BÝVALÉHO ŽÁKA NAŠÍ ŠKOLY A ÚSPĚŠNÉHO REPREZENTANTA V BĚHU NA LYŽÍCH

Kdy jsi začínal s lyžováním?

Lyžování se věnuji už od malička, ale aktivně od jedenácti let.

Kdo je tvůj vzor?

Bjoern Daehlie.

Jaký je tvůj největší úspěch?

Na Evropském dnu olympijské mládeže jsem se umístil na 3. místě.

4. Jaký je tvůj největší cíl?

Dostat se na zimní olympijské hry a uspět.

Jak jsi se cítil na letošním mistrovství juniorů České republiky a světa?

V České republice jsem byl spokojený se svým výsledkem. V Tatrách jeli junioři z celého světa a působil na mě větší tlak z okolí. Byl jsem nervózní, ale jel jsem dobře. Ve štafetách jsem se měl udržet v čele závodu a to se mi podařilo.

Věříš si v lyžování, baví tě to?

Lyžování mě baví, a kdybych si nevěřil, nepokoušel bych se dotáhnout to co nejvýš.

Co děláš před závodem, máš trému?

Na mistrovství, hlavně na štafetách jsem trému měl. Před závodem se pokaždé rozcvičuji.

Neomezuje tě lyžování v učení?

Snažím se učit dobře. Lyžování mě neomezuje.

Jaké je tvé nejoblíbenější jídlo a pití?

Pizza, cola.

Jakou máš rád hudbu?

Skupinu Apocaliptika.

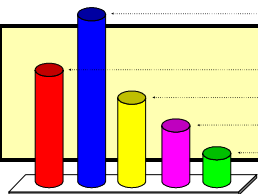
Co čteš?

Čtu málo, a když, tak jenom časopisy.

A co televize?

Dívám se často.

Své příspěvky do kterékoliv rubriky časopisu vhod'te do redakční schránky u kabinetu výpočetní techniky.

JAK DOPADLO POLOLETÍ

1. stupeň

- celkový počet žáků 334
- celkový průměrný prospěch 1,29
- předmět s nejlepšími výsledky tělesná výchova (průměr 1,03)
- předmět s nejhoršími výsledky cizí jazyk - němčina (průměr 1,97), angličtina (průměr 1,75)
- počet zameškaných hodin 11 636 (34,84 na jednoho žáka)

2. stupeň

- celkový počet žáků 375
- celkový průměrný prospěch 1,80
- předmět s nejlepšími výsledky výtvarná výchova (průměr 1,16)
- předmět s nejhoršími výsledky český jazyk (průměr 2,53)
- počet zameškaných hodin 16 023 (42,73 na jednoho žáka)
- počet neomluvených hodin 47 (0,13 na jednoho žáka)

Celá škola

- celkový počet žáků 709
- celkový průměrný prospěch 1,63
- počet žáků s vyznamenáním 126
- počet žáků, kteří prospěli 581
- počet žáků, kteří neprospěli 2
- počet pochval třídního učitele 140
- počet pochval ředitele školy 2
- počet napomenutí tř. učitele 28
- počet důtek tř. učitele 7
- počet důtek ředitele školy 8
- počet dvojek z chování 6
- počet trojek z chování 2
- počet zameškaných hodin 27 659 (39,01 na jednoho žáka)
- počet neomluvených hodin 47 (0,07 na jednoho žáka)

- nejlepší třída podle prospěchu 1.A (průměrný prospěch 1,00)
- nejhorší třída podle prospěchu 8.E (průměrný prospěch 2,16)
- celkové pořadí tříd podle průměrného prospěchu:
1.A, 2.A, 1.C, 1.B, 3.A, 2.B, 3.B, 3.C, 4.B, 4.A, 6.C, 8.C, 7.C, 9.C, 5.B, 5.D, 5.C, 5.A, 9.A, 7.A, 6.B, 8.B, 6.A, 8.D, 8.A, 7.D, 7.B, 9.D, 9.B, 8.E

Smutné výsledky

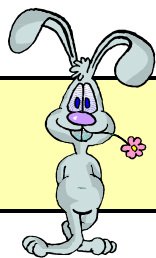
- nedostateční žáci:

Kotovic Roman	6.B	pětka z Aj
Libra Jaroslav	7.A	pětka z Aj
- žáci s největším počtem čtyřek:

Mikulka Tomáš	8.E	9 čtyřek
Hlaváč Václav	9.B	9 čtyřek
Poul Lukáš	9.B	9 čtyřek
- žáci s dvojkou z chování:

Kotovic Roman	6.B
Horváth Jan	7.B
Krška Marek	8.A
Vítek František	8.A
Lukeš Darek	8.D
Zdražil Radek	9.B
- žáci s trojkou z chování:

Poul Lukáš	9.B
Sýkorová Kateřina	9.D

ZAJÍMAVÝ ŽIVOČICHOPIS

ZE SVĚTA ZVÍŘAT

Ptakopysk

Plachý ptakopysk obývá břehy řek a vodních toků na východě a na jihu Austrálie a Tasmánie.

Ptakopysk je vysoce specializované zvíře, přizpůsobené životu ve specifických nikách v mořském prostředí. Má štíhlé hydrodynamické tělo pokryté krátkou hnědou srstí. Přední tlapky ve tvaru vějíře jsou opatřeny plovací blánou, jež zvířeti pomáhá při pohybu ve vodě a dobře se k jeho životu ve vodě a v doupatech hodí. Zadní noha funguje jako kormidlo a velký, zploštělý ocas podobný bobřímu plní úlohu stabilizátoru. Ptakopysk nemá vnější boltce a svá malá očka i nozdry může při pobytu ve vodě uzavřít. Nejpřekvapivější však na něm je jeho velký, plochý, kožovitý zobák podobný kachnímu, který je velmi citlivý a schopný zaznamenat slabá elektromagnetická pole, které vytváří jeho kořist - bezobratlí živočichové. Chytá je tak, že zvíře sedimenty uložené na dně řeky nebo toku, ve kterém žije, a pak sbírá koryšce a měkkýše. Místo zubů má v tlamě tvrdé lišty, na kterých drtí skořápky měkkýšů.

Ptakopysk a dva druhy ježurovitých jsou jediní přežívající členové jedné z nejstarších skupin savců - ptakořitných. Nejstarší savci, kteří byli ve fosilních nálezech dosud objeveni, jsou asi 210 milionů

let staří a předpokládá se, že to byli malí, hlodavcům podobní živočichové žijící nočním životem, kteří místo aby kladli vejce, rodili velmi nedokonalá živá mláďata. Předkové dnešních ptakořitných se objevili asi před 140 miliony let, než se rozdělil dávný kontinent Gondwana. Zkameněliny ptakořitných byly objeveny v Jižní Americe, ale evoluce a rychlý rozvoj placentálních savců zde způsobila, že bitvu o přežití prohráli. Když se kdysi dávno Austrálie oddělila od masy hlavního kontinentu, byla konkurence menší, a i když nedávno objevy ukazují, že se placentální savci do Austrálie dostali ještě před jejím oddělením, nepřežili tu. Ptakopysk a ježura australská jsou živoucími příklady důležité etapy evoluce a umožňují neocenitelný pohled do procesu evoluce od plazů k placentálním savcům.

Vejcorodý savec, samice ptakopyska, klade dvě nebo tři kožovitá vajíčka s měkkou skořápkou, žloutkem a bílkem do hnízda hluboko v doupěti v břehu řeky. Z vajec se vyklubou asi po 10 dnech mláďata, která se začnou živit mlékem, jež se tvoří v přeměněných potních žlázách matky, která nemá struky, a tak mléko prosakuje na srst, ze které je mláďata olizují.

Ostatní ptakořitní a vačnatci, kteří vejce nesnášejí, ale rodí velmi málo vyvinutá mláďata, mají na břiše vak, ve kterém svá mláďata nosí. Zajistí tak, že se mláďata dovyvinou ve správné teplotě a že jsou krmena, aniž jsou rodiče připoutáni k hnízdu nebo brlohu. Progresivní kroky v evolučním vývoji postupují od matky ptakopysků, která neměla vak ani struky, k ježurovitým s vakem, ale bez struků, až k vačnatcům, kteří mají jak vak, tak i struky.

Ostrorepi

Ostrorepi žijí v pobřežních vodách západního Atlantiku a Tichého oceánu, který omývá břehy Severní Ameriky a jihovýchodní Asie.

Původ ostrorepů se datuje do dob před 200 miliony let, takže tento tvor patří k nejstarším živočichům, kteří dnes existují. Pět žijících druhů ostrorepů patří k rodu *Limulus*. I když někdy bývají

označováni jako krabi, je tento název nesprávný, protože tito tvorové jsou spíše než s kraby spřízněni se štíry a pavouky. Tyto druhy, o nichž se často mluví jako o živoucích zkamenělinách, se proti svým dřívějším fosilním představitelům změnily jen málo a jejich starobylost je ještě zdůrazněna jejich prehistorickým vzhledem. Hojnost zkamenělých ostrorepů svědčí o tom, že byli mimořádně početní. Jejich tvrdá schránka však snadno fosilizuje, a tak je možné, že ostatní početné druhy jsou ve fosilních nálezech jen méně dobře zastoupeny.

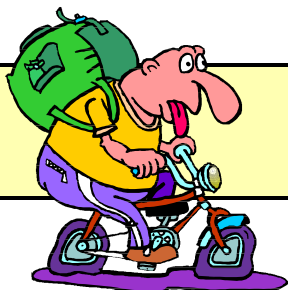
Tělo zvířete chrání velký vyklenutý hlavový štít, spojený pohyblivě s velkým tělním krunýřem, z něhož vyčnívá dlouhý zašpičatělý osten. Dospělý jedinec může být až 60 centimetrů dlouhý a 30 centimetrů široký. Těžký krunýř kryje článkovaný zadeček s pěti páry kráčivých nohou a dvojicí klepítek.

Ostrorepi žijí v poměrně hlubokých pobřežních vodách. Jsou špatnými plavci, a aby se mohli posouvat ve vodě nebo pomalu pohybovat po mořském dně, používají plochých zadečkových končetin. Jsou ideálně přizpůsobeni životu v měkkém bahně, kde se živí malými mlži a červy, které pomocí hlavového štítu, jež používají jako rypadlo, vyrývají z bahna.

Po většinu roku žijí ostrorepi ve vodě, ale dospělí jedinci každé jaro masově migrují na vybrané pláže, kde se rozmnožují. Místa jejich rozmnožování jsou většinou písčité pláže vystavené vlnám, které nakonec přinesou mnoha z nich záhubu. Důvod této rozmnožovací migrace ještě není zcela jasný, ale zdá se, že souvisí s nejvyšším stavem přílivu při úplňku, kdy tisíce ostrorepů cestují vzhůru po břehu, aby tu na nejvyšší čáře přílivu vyhrabali jamky. Samice do nich nakladou 200 až 300 vajíček, která potom samci oplodní a nakonec zahrabou a ponechají vývinu.

Na těchto exponovaných březích v zóně vlnobití jich vlny mnoho převrátí, takže jejich zranitelná měkká těla jsou vystavena horkému slunci a současně se stávají snadnou kořistí racků, kteří se v tomto čase na plážích shromažďují. Ostrorepi se převrací nazpět jen s potížemi a používají k tomu svého dlouhého ocasu jako páky. Zdá se však, že riziko stojí za to, protože pravděpodobnost, že se úspěšně vyvinou vajíčka, která jsou uložena na méně rizikových plážích, i když zde dospělí častěji přežívají, je menší. Vývoj zárodku trvá čtyři týdny, přesně do doby, kdy přichází další příliv, který nově vylíhlé larvy spláchně do moře.

zřejmé důvody přežití starobylých ostrorepů neexistují. Tito členovci jsou samozřejmě dobře přizpůsobeni svému zvláštnímu životnímu stylu a jsou dost zdatní, aby přežili nemalé ztráty, které utrpí při rozmnožování. Vzhled ostrorepů - starý miliony let - se nikdy nezměnil, a tak umožňuje současným pozorovatelům fascinující pohled do minulosti.

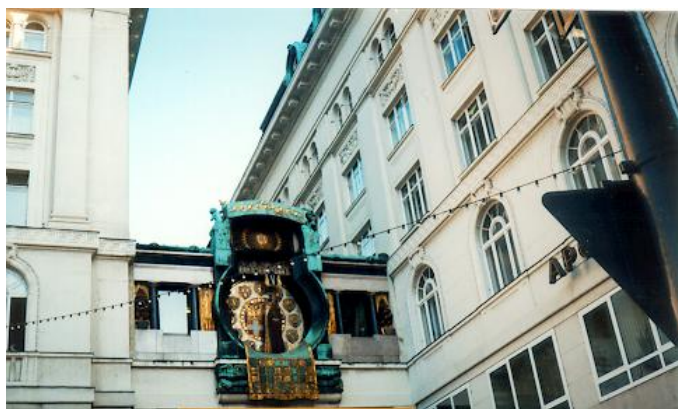

ZÁJEZD DO VÍDNĚ

REPORTÁŽ Z CESTY ŽÁKŮ NAŠÍ ŠKOLY DO RAKOUSKÉ METROPOLÉ

Naše škola, přesněji paní učitelka Kozárová, uspořádala zájezd do hlavního města Rakouska Vídně. Termín zájezdu byl 17. prosince 1999. Tohoto dne jsme se tedy všichni sešli v 5.00 hodin ráno u kulturního domu a vyjeli jsme. Cesta probíhala poklidně, nikomu nebylo špatně. Asi v 9.30 hod. jsme dorazili na kýžené místo.

Naše kroky nejprve vedly do místního muzea, které bylo rozděleno na dvě větší části. V jedné byly minerály všeho druhu a ta druhá byla zaměřena na přírodu, přesněji na živočichy. Expozice byla rozdělena asi do dvaceti sálů, a tak i přesto, že jsme v muzeu byli skoro dvě hodiny, mnozí ho nestihli celé projít.

Vídeňský orloj

Ve 13. hodin jsme spěchali na vídeňský orloj, na němž každou celou hodinu jezdí dvanáct postav (jsou to osobnosti - Marie Terezie, císař František...) a u každé hraje jiná hudba. I když vídeňský orloj vypadá docela zajímavě, myslím si, že my v Praze máme hezčí, no ale posuďte sami.

Až orloj skončil, šli jsme na vánoční trhy. Ty byly také vlastně tak nějak rozděleny do dvou částí. Ta první - to byly normální trhy a ta druhá, to jste vešli do budovy, kde byly dílny. Tady si mohl každý něco vyrobit podle svého vkusu. Bylo tu asi deset dílen a v každé se dělalo něco jiného, například

v jedné se pekly perníčky, ve druhé jste si mohli něco vysoustružit a potom tu byla dílny, která byla podle mě nejvíce zaplněná - mohli jste si tady nakreslit na hrnek svůj vlastní motiv. Do této dílny také směřovalo nejvíc dětí z našeho autobusu. V dílnách jsme se zdrželi 2 hodiny.

Potom jsme se vydali k autobusu, který nás odvezl o kousek dál, a my jsme se šli podívat na dům. Nebyl to jen tak nějaký dům - nebyl vůbec symetrický, každé okno měl jinak široké, měl ho jinak vysoko, podlahy v tom domě byly vlnité a dokonce ani fasáda neměla jednotnou barvu. Tento dům se jmenoval „Hundert wasser haus“, v překladu „Sto voda dům“. Toto zvláštní jméno má po svém architektovi, který má prý předky z Čech a jmenuje se Hundertwasser, tedy „sto voda“. Na dům jsme se jenom koukli a hned jsme se vrátili do autobusu. Ten nás zavezl na poslední zastávku našeho výletu - do Prátru.

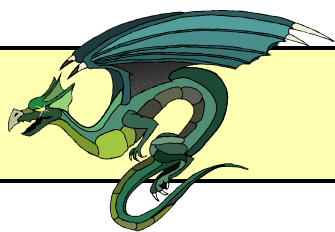
Stephansdom ve Vídni

Nemusím určitě vysvětlovat pojem Prátr, ten každý zná. Všechny atrakce v něm byly zavřené, jenom ruské kolo bylo otevřené a na to jsme se vydali. Nastoupili všichni kromě pár jedinců, kteří se jízdy nezúčastnili z různých důvodů. Kolo jelo velmi pomalu a po chvílích zastavovalo. Nahoře byl pěkný výhled, ale abych se přiznala, myslela jsem si, že jízda bude lepší.

Z Prátru jsme přišli už značně unavení, nastoupili do autobusu a byli rádi, že už nikam nemusíme jít. Cesta autobusem probíhala opět spokojeně, pro některé jedince velmi spokojeně.

Myslím, že tento výlet byl pěkný, a ráda bych si ho někdy zopakovala.

Michaela Niesnerová, 7.C

POSLEDNÍ DRACI

ČTĚME NA POKRAČOVÁNÍ Z KNIHY PANA UČITELE SMÉKALA

Zlatý věk

Na konci triasu došlo ke kosmické katastrofě. Se Zemí se srazila kometa nebo meteorit o průměru asi 6 km. Dopadl do oblasti dnešního Quebecu a zanechal po sobě kráter 65 kilometrů široký. Husté mraky prachu zamezily přístupu slunečních paprsků a na několik měsíců vytvořily na Zemi studenou kosmickou noc.

Nezdálo se však, že by tyto ztížené podmínky nějak vadily životu dinosaurů. Přibýly totiž další větší formy dravců i býložravců. Objevují se první velcí teropodi - karnosauři. Většina druhů z triasu žila i na začátku jury. Mezi první velké dravce jury patřil asi 7 metrů dlouhý Dilophosaurus. Ten zřejmě decimoval stádečka scutellosaurů, kterým nepomohl ani jejich pancíř na zádech.

Rychlý rozvoj dinosaurů pokračoval. Od prosauropodů se oddělila skupina dinosaurů - sauropodi. Začala se zvyšovat jejich velikost. Přejedem mezi prosauropody a sauropody byl Vulcanodon karibensis. Prvními známými sauropody byli čínský chinshakiangosaurus a indický barapasaurus tagorsi (15 m dlouhý). Byly nalezeny stopy obrovských rozměrů v Maroku, které patřily neznámému druhu sauropoda.

Z velikosti stop je zřejmé, že muselo jít o dinosaura přímo neuvěřitelných rozměrů. Délka kruhové stopy činí (bez oblasti vytvořené lehkým sklouznutím) 115 cm! Před stopami zadní nohy byly vždy zřetelné otisky přední části nohy, která byla 50 cm dlouhá a 65 cm široká. Na základě rozboru uvedených stop byla vypočtena délka tohoto giganta zhruba na 50 metrů! Byl provizorně nazván Breviparopus taghbaloutensis. Stopy byly nalezeny v údolí Iouridéne 10 km východně od města Demnate v pohoří Atlas. V období jury zde byla rozsáhlá laguna. Zachované stopy vln přelévajících se po pobřeží a praskliny ve vyschlém bahně, způsobené sluncem, svědčí o tom, že breviparopus krácel při jejím okraji. V některých stopách jsou i kousky zkamenělého bahna, které se přichytilo na obrovské noze a po jejím zdvižení spadlo dolů. Asi 25 metrů východně od východního konce řetězce těchto stop byly nalezeny v úseku asi 42 m paralelní stopy dalších dvou jedinců téhož druhu, sestávající se však pouze z půlměsíčitých otisků špičky předních nohou. Svědčí o tom, že oba gigantičtí záhadní sauropodi plavali ve vodě, přičemž se odráželi ode dna pouze předními nohama. Jiné podobné stopy v laguně plavajících breviparopů byly nalezeny asi o 250 m dál. Jak si máme představit sauropoda, který byl obrem mezi obry i v období svrchní jury, zlatém věku enormních seismosaurů, ultrasaurů a supersaurů? Jako by do střední jury, k tomu navíc do její třetí čtvrtiny, ani nepatřil. Bylo to zcela nečekané vzepětí vývoje. Neznáme nejmenší důvod k takové gigantománii. Anebo snad již tehdy běhali po okrajích severoafrických lagun i obrovití neznámí draví dinosaurů, o jejichž existenci nemáme dosud ani tušení? Byl-li to zástupce čeledi cetiosauridae, byl stažen v podobných proporcích jako cetiosaurus. Musel to být titán, který byl mnohem větší, vyšší i hmotnější než dlouhý diplodocidní seismosaurus. Byl by to vůbec největší známý dinosaur všech dob. Dokud nebudou objeveny jeho pozůstatky, zůstane pro nás nadále velkou záhadou. Potom dostane i jiné jméno.

Obrnění dinosaurů byli jedněmi z nejlépe vyzbrojených býložravců ve vývoji Země

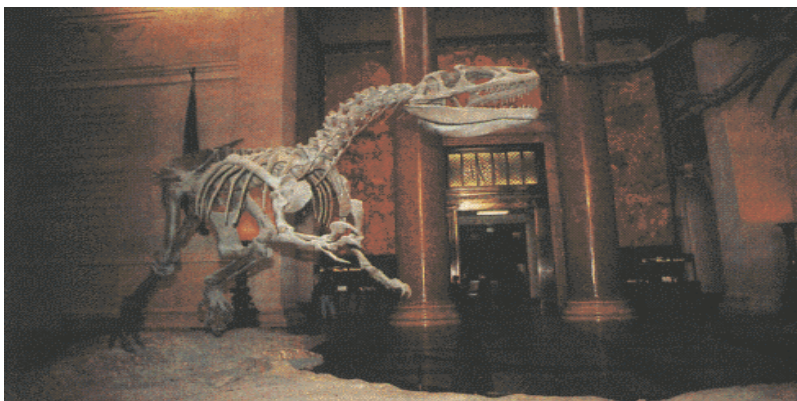
Mezi nejznámější zástupce hypsilophodonů patří Hypsilophodon foxi.

Ostatní cetiosauri byli mnohem menší. Ve východní Austrálii se vyskytoval přes 12 m dlouhý Rhoetosaurus brownei a čínský Shunosaurus lii a Datasaurus bashanensis dlouhý asi 10 m. Cetiosauri byli velice rozšíření po celé pevnině. Od pancéřnatého scelidosaura se odštěpily dvě větve - stegosauri a ankylosauri. Ve střední juře se již objevili první stegosauridi. Neměli ještě široké desky, obvyklé u svrchnojurských, zvláště severoamerických druhů, ale dvě paralelní řady ostrých bodců a úzkých zahrocených plátů, táhnoucích se od hlavy až na

špičky ocasu. Byli také menší a dosahovali velikosti 4 - 5 metrů. Patří sem Huayangosaurus nebo

Dacentrurus či Lexovisaurus nebo čínský Chialingosaurus a mnoho dalších.. Patřili mezi vývojově nejstarší stegosauridy.

Současně s touto skupinou, která byla velice dobře vybavena k boji s dravci, se vyvíjela nesmírně úspěšná skupina pancéřnatých dinosaurů, která dosáhla vrcholu svého vývoje až v křídě. Byla to skupina ankylosaurů, která se člení na dvě čeledi - ankylosaurů a nodosaurů. Malé býložravé dinosaurů zastupovali hypsilophodonti.

Mezi nejznámější a nejvyspělejší zástupce čeledi allosauridae patřil *Allosaurus atrox*.

Společně s býložravci se objevila i čeleď masožravých teropodů - megalosauridae. Zástupci této čeledi byli největšími dravci své doby. Patří sem například Megalosaurus, Sarcosaurus, Poekilospondylus, Eustreptospondylus, Piatnitzkysaurus, Gasosaurus, Xuanhanosaurus a mnoho dalších. Objevili se i první zástupci nejdokonalější čeledi velkých dravců konce jury - allosauridů. Malé druhy dravců ve střední juře dali vzniknout této velice úspěšné čeledi.

Tato čeleď, která neměla ve své době konkurenci, se udržela až do třetihor. Velikostí a dravostí je předčila až čeleď tyrannosauridae, která se ale vyvinula až později.

Během střední jury zasáhl pravděpodobně Zemi další obrovitý meteorit, aniž to mělo na vývoj dinosaurů neblahé účinky. Naopak svrchní jura se stala obdobím jejich netušeného rozmachu. Dosáhli takových rozměrů, které již nikdy nebyly překonány. Byla to zřejmě limitní velikost pro suchozemské organizmy žijící v příznivých podmínkách.

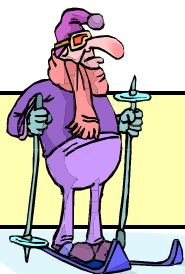
Na celém povrchu převládalo teplé a vlhké podnebí bez výrazných teplotních výkyvů. Rozsáhlé nížiny porostlé bujnou vegetací měly klima tropické, ve výše položených oblastech subtropické. Rostlinstvu dominovaly obrovské jehličnany. Objevili se první sauropodi. Po cetiosaurech, jejichž vývojová úloha pomalu končila, nastoupily tyto čeledi - Camarasauridae, Brachiosauridae, Mamenchisauridae, Diplodocidae a Dicraeosauridae.

Poslední čeleď - Titanosauridae se objeví až v době křídové, stejně jako tajemná čeleď Opisthocoelicaudae, a přežije jako jediný zástupce hluboko do třetihor. Vzhledem k tomu, že byly ještě kontinenty propojeny, nalézáme z tohoto období sauropodní rody na celém světě.

Další pozoruhodnou skupinou býložravců byli stegosauři, kteří v té době žili v Asii, Africe a Severní Americe. První stegosauři byli popsáni v Číně. Ve svrchní juře se objevili i zástupci další čeledi, která byla velice úspěšná a přežila až do konce působnosti dinosaurů. Byli to ankylosauři a camptosauři.

Svrchnojurskou krajinu obývali i zástupci čeledi Hypsilophodontidae. Dominantním dravcem této doby byl tajemný predátor Ceratosaurus ingens, jeden z největších dravců, kteří kdy lovili na souši. Mezi další obry dravčí říše patřil tajemný Epanterias amplexus či deset metrů dlouhý Torvosaurus tanneri. Byli to predátoři čeledi Megalosauridae, Ceratosauridae i Allosauridae. Ale nebyli to jenom obrovští predátoři, jedni z největších, jací kdy kráčeli po zemském povrchu, kdo zajišťoval dominantní postavení dinosaurů ve svrchní křídě. Z hlediska potlačení možného rozvoje savců, kteří stále čekali v malých, hlodavcům podobných formách na svou příležitost, hráli nejdůležitější roli především malí draví dinosaurů, živící se drobnými plazy i savci. Mezi ně patřil třeba Ornitholestes hermani, Compsognathus či Archaeopteryx lithographica.

Koncem jury ovládali dinosauři souše naší planety ve všech ekologických rovinách takovým způsobem, že se zdálo nemožným, aby jejich nadvláda někdy skončila. Po desítky milionů let se neobjevila jediná skupina živočichů, s níž by se mohlo počítat jako s potenciálním konkurentem. A před sebou měli ještě 70 milionů let dalšího rozkvětu.

ZLATÁ LYŽE

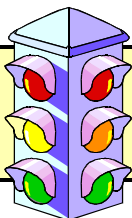
NAŠE ŠKOLA NA ZÁVODECH

Dne 12. ledna 2000 se uskutečnil další ročník závodu Zlatá lyže, který je spojen se Světovým pohárem. Tratěmi projelo mnoho závodníků, kteří jsou již zkušenými bojovníky na bílých stopách, ale objevují se stále další a další nováčci.

My jsme vkládali mnoho nadějí do Kateřiny Neumannové, ta bohužel pro nemoc nemohla startovat. Naše nejlepší závodnice, Zuzana Kocumová, dorazila do cíle v pořadí třiadvacátá a na 42. místě skončila Petra Letenská, která trénuje právě na těchto kopcích. Z vítězství na 10 km klasicky se radovala Larissa Lazutina. Za ní skončila Kristina Smigum a třetí místo obsadila Bente Martinsen.

S tratí dlouhou patnáct kilometrů se poprali muži. Všechny porazil Thomas Alsgaard, za ním skončil Johann Muehlegg a potom nezapomenutelný Harri Kirvesniemi. Ani naši závodníci si nevedli špatně. Nejlépe dopadl Lukáš Bauer, který obsadil 11. místo.

Michaela Niesnerová, 7.C

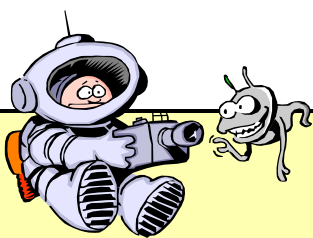
SEM-TAM-FÓR

VTIPY – FÓRY – BREPTY – PŘEBREPTY

<p>„Paní Nováková přísně vyslýchá svého manžela: „Kam jsi dal těch dvě stě korun, co jsem ti dala na nákup.“
„Jednomu staršímu muži.“
„Od kdy jsi takový lidumil,“ diví se manželka, „co vlastně dělal ten muž?“
„Čepoval pivo.“</p> <p>„Co bys tomu řekla? Zase jsem dneska musela vyslechnout jedno vyznání lásky.“
„Já se ti divím, že tě baví pořád poslouchat za dveřmi.“</p> | <p>„Holka, ty jsi jak anděl.“
„Ale jdi...“
„Taky žádný tělo.“</p> <p>„Mám strašnou smůlu, včera mě někdo ukradl peněženku.“
„Jak vypadala?“
„Taková vysoká blondýnka.“</p> <p>„Představ si, že mé ženě se zdálo, že jsem milionář.“
„To máš dobré. Moje žena je o tom přesvědčena vždycky, když jde nakupovat.“</p> |
|--|---|

- „Tak nám povězte, obžalovaná, proč jste se vplížila do ložnice a zastřelila manžela lukem?“
 „Pane předsedo, já jsem nechtěla budit děti.“
- „Poslechni, ty špatně vypadáš... Copak tě trápí?“
 „Ale, mám spoustu starostí.“
 „Nejlepší je všechny starosti utopit.“
 „No jo, ale já manželku k vodě nedostanu.“

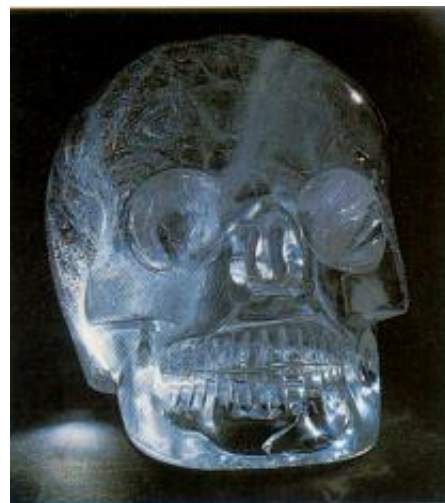
- Víte, co jsou to tak zvané smíšené pocity? Tak zvané smíšené pocity má člověk, jehož stará tchýně se v jeho novém automobilu zřítila do propasti.
- „Představte si, milostivá paní, dnes v noci se mi zdálo, že činím nabídku k sňatku nejkrásnější ženě na světě.“
 „A co jsem vám odpověděla?“

ZÁHADY A MYSTERIA

Tajemství křišťálové lebky

V roce 1927 objevil britský archeolog F. A. Mitchell-Hedges důkaz o mayské dovednosti. Jde o dokonalou repliku lidské hlavy vytesanou z jediného bloku křišťálu. Jak mohli Mayové vyrobit podobný předmět zůstává dodnes záhadou. Trvalo by celé generace, než by dělníci vyčistili křišťál písčitém brusivem, a dalších 300 let by se pak museli věnovat tesání. Jedna ploška na patře úst lebky se chová jako světelný hranol. Jakmile se pod lebku umístí světelný zdroj - například plamen - hranol promítne světlo vzhůru a skrz oční důlky ven, což lebku výrazně oživuje. Složitost tohoto optického uspořádání a celková zručnost zpracování vedly některé experty ke spekulacím, že lebka může být produktem techniky mimozemských civilizací.

Hledání grálu

Po více než 800 let inspirovaly příběhy o posvátné nádobě, ze které kdysi pil Ježíš při poslední večeři, mnohé lidi k tomu, aby po ní pátrali. Existuje ovšem nějaký důkaz, že nádoba vůbec existovala?

Jak se 12. století chýlilo ke konci, začaly se po západní Evropě a Anglii šířit rychlostí blesku pověsti o posvátném předmětu se zázračnou mocí. Tyto pověsti se zpravidla básnickou formou zmiňovaly o tom, jak se Svatý grál - tak se předmětu říkalo - zjevuje ve snech a vidinách. Dokázal prý vyléčit nemocné, nasytit hladové a zajistit dlouhý život každému, kdo na něj pohlédl.

Ještě podivnější bylo, že grál jako by neměl žádný určitý tvar, ale objevoval se v podobě kalicha, číše nebo misky. Podle jedné verze příběhu měnil svůj tvar přinejmenším pětkrát během jediné vidiny. I přes svou neurčitou podobu byl však Svatý grál natolik ceněn, že legendární rytíři Kulatého stolu pod vedením krále Artuše věnovali jeho nalezení celý život. Během staletí se o totéž pokoušel bezpočet dalších jedinců a za Svatý grál byla vydávána celá řada pohárů a číší. Žádný z nich však

dodnes nepřesvědčil odborníky o tom, že se jedná o pravý exemplář. Čím je tedy tento neuchopitelný talisman? A odkud se vlastně vzal?

V Josefu Arimatejském, jedné z romancí o grálu - jak se podobným příběhům souhrnně říká - je Svatý grál jasně označen jako pohár, který během Poslední večeře používal Ježíš. Romanci napsal někdy kolem roku 1190 anglický spisovatel Robert de Borron a vypráví se v ní, jak se pohár ocitl v rukou Josefa Arimatejského, který do něj zachytil krev z Kristových ran, zatímco bylo Ježíšovo tělo omýváno a připravováno k pohřbení.

O něco později měl Josef vidění, ve kterém se mu zjevil Kristus a svěřil mu pohár do péče. Josef pak se Svatým grálem odjel do Anglie, kde v Glastonbury v hrabství Somerset založil církev věnovanou Panně Marii. Borron pak posunuje děj do doby krále Artuše, kdy pátrání po grálu začíná. Od tohoto okamžiku začíná být pohár spíše přízračným zjevením než fyzickým předmětem.

I když Borronův příběh může znít nepravděpodobně, některé jeho prvky jsou založeny na skutečnostech. V biografické knize Ježíš uvádí historik A. N. Wilson, že mezi cornwallskými kovodělníky kolovala legenda, podle níž navštívil Ježíš v mládí se svou matkou a bratrancem Josefem Arimatejským Británii.

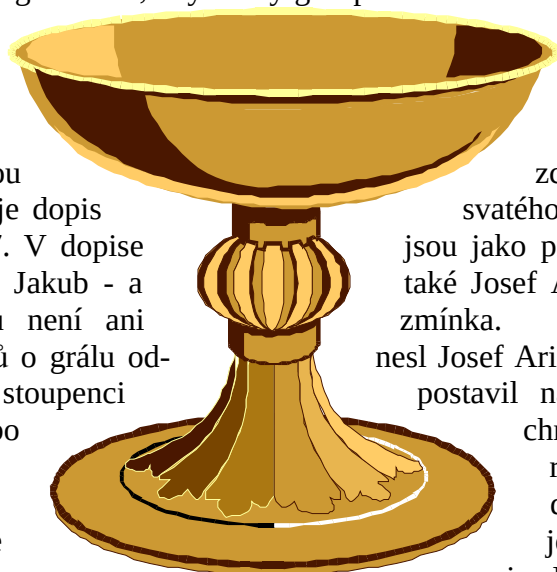
V legendě, která se dochovala až do třicátých let tohoto století, se rovněž praví, že třicet let po Ježíšově smrti se Josef do Anglie vrátil, aby Svatý grál pohřbil u Glastonbury. Wilson také zjistil nepodobnou skutečnost, že vala i v palestinské dětství.

Důkazy, že Josef Arimatejským příbuzným, nejsou do Anglie ovšem potvrzuje dopis peži Řehořovi v roce 597. V dopise nování apoštolové Filip a Jakub - a však v dopise kupodivu není ani Podle jiných verzí příběhů o grálu od cie. Zde spolu se svými stoupenci („Hora spasení“) hrad nebo místo uložení této svaté hradu se stala terčem obecně se předpokládá, že onu Languedoc na jihu Francie. sloužil jako pevnost kacířské náboženské sekty známé jako kataři neboli albigenští, kteří dosáhli největšího rozmachu ve 12. a 13. století a byli pronásledováni katolickou církví.

Existují dobré důvody, proč spojovat Svatý grál právě s katary. Součástí katarského pokladu, který byl údajně v Monségur ukrýván krátce před jeho dobytím vojsky katolické církve v roce 1244, totiž byl i takzvaný „bohatý pohár“. Není jasné, zda byla tomuto poháru přisuzována nějaká kouzelná moc, ale kataři ho téměř s určitostí používali při mystické slavnosti zvané manisola. Je zajímavé, že podobné slavnosti pořádali podle pověsti také rytíři krále Artuše, než zasvětili své životy svatému grálu.

Ať už je původ poháru jakýkoliv, kataři ho bezpochyby pokládali za nesmírně drahocenný. Pouhých pár dní před tím, než se hrad Monségur vzdal do rukou katolíků, vyšplhali se čtyři kataři uprostřed noci po nejpříkřejším svahu hory. Nesli s sebou poklad, jehož součástí byl i pohár, a podle všeho se jim ho podařilo přenést na nějaké utajené místo.

Podle jedné teorie mohli pohár začátkem čtrnáctého století odvézt do Skotska templáři. Členy tohoto řádu, založeného v roce 1119, tvořili váleční kněží a řád měl chránit křesťanské poutníky na jejich cestě do svatého města Jeruzaléma a zpět. Mnoho templářů pocházelo z oblasti působení katarů na jihu Francie. Velký počet z nich s katarským hnutím sympatizoval a je možné, že někteří

podobná legenda existovala i v Galileji - kde Ježíš prožil

tejský byl Ježíšovým pozcela přesvědčivé. Jeho cestu svatého Augustina z Canterbury pasou jako první misionáři v Anglii zmítaké Josef Arimatejský. O Svatém grálu zmínka.

nesl Josef Arimatejský grál pouze do Francie. postavil na hoře Mount Muntsalvach chrám, který měl sloužit jako relikvie. Přesná totožnost dlouholetých spekulací, ale jde o hrad Monségur v regie. Monségur na vrcholu kopce

templáři byli zároveň i katary. Stejně tak je možné, že někdy po dobytí hradu v Montségur byl pohár svěřen do jejich péče.

O šedesát let později však templáře, kteří mezitím zbohatli a získali na vkus francouzského krále Filipa IV. až přílišnou moc, potkal podobný osud jako katary. V roce 1307 vyslal král vojsko, které zaútočilo na všechny templářské pevnosti najednou. Některým templářům - kteří byli podle jedné verze příběhů o grálu jeho strážci - se však podařilo s pohárem uniknout. Nakonec se podle legendy dostali až do Skotska, kde pohár ukryli do útroby Sloupu učedníků v kapli hradu Roslin v hrabství Midlothian. Tam pohár údajně odpočívá dodnes.

Většina učenců považuje Svatý grál pouze za jednu z dlouhé řady kouzelných posvátných nádob, jejichž původ sahá hluboko do starověku. Podle jejich názoru čerpaly romance o grálu do značné míry právě z bájí - a také z mystických tradic Blízkého a Dálného východu.

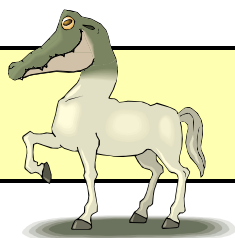

SPORTEM PROTI DROGÁM

ZAJÍMAVÁ AKCE

11. prosince 1999 se ve Žďáře nad Sázavou ve sportovní hale „Bouchalky“ konal druhý ročník akce SPORTEM PROTI DROGÁM. Účelem celé akce bylo zábavnou formou propagovat a nabídnout širší veřejnosti možnost alternativního využití volného času sportem a pohybem. V průběhu večera se návštěvníkům představilo pět družstev. Soutěžilo družstvo osobností žďárské radnice, družstvo SCA, družstvo OPEL a družstvo ředitelů středních a základních škol. Patronkami družstev byly finalistky soutěže MISS SPORT'99 a MISS AEROBIC'99. Přestávky mezi jednotlivými soutěžemi byly vyplněny vystoupeními Funkové skupiny Jitky Perutkové z Prahy, sportovní módní přehlídkou firmy KRAUG, vystoupením sportovního týmu fitcentra AEROBIC CLUB IDA (1. místo na MČR'99 v pódiových skladbách), tanečním vystoupením skupiny SMYK a dalšími. Moderátorem akce se stal Standa Berkovec. Z osobností přijali účast paní Miroslava Němcová, poslankyně PČR, družstvo žďárské radnice v čele se starostou panem Jaromírem Brychtou, Radek Jaroš, pokořitel Mount Everestu, Miloš Živný, „super železný muž“, a další. Živě zpívala hudební skupina EUNIKA a HEIDI. V příštích letech by se měly pořádat další ročníky. Všichni jste zváni.

Michaela Niesnerová, 7.C

KURIOZITY

SKUTEČNÝ PŘÍBĚH Z NAŠEHO KRAJE

Den jako každý jiný. František Mička, myslivec z obce Hlinné v okrese Žďár nad Sázavou, se vydal jako obvykle do lesa ke krmelcům. Již mnoho let pravidelně dvakrát týdně přikrmuje v zimních měsících devětapadesátiletý

muž zvěř v honitbě svého mysliveckého spolku. Netušil, že kráčí vstříc nejhoršímu dni ve svém životě. Že patrně jen o vlásek unikne jisté smrti.

Pokaždé to je stejné. František Mička dojede traktorem tak daleko, jak mu to sněhové závěje dovolí. Zbytek cesty ke krmelcům musí pěšky. Za sebou pokaždé táhne po sněhu obrovský vak plný sena. Také tentokrát se vše opakovalo podle obvyklého scénáře. Ale jen do chvíle, kdy jej napadli dva rozzuření toulaví psi.

„Flintu jsem ten den nechal doma, při práci překáží. Na zádech jsem nesl ještě batoh s pilou, abych nařezal čerstvé větve pro okus zajícům, a za sebou táhl vak s krmením,“ vypráví myslivec, který zažil něco podobného tomu, co prožívají na stránkách knih jen hrdinové dobrodružných příběhů Jacka Londona. „U krmelce jsem uviděl dva psy, černého vlčáka a boxera, kterému kolem krku visel ještě kus přetrženého řetězu. O kus dál na sněhu ležela čerstvě zadávená srna. Jedeš domů! vykřikl jsem. Nepomohlo ani tlesknutí dlaní. Odpovědí obou zvířat byla jen naježená srst a zlověstně vyceněné tesáky.“

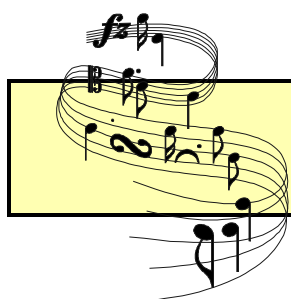
Najednou obě šelmy na muže zaútočily. Zkušeného myslivce v té chvíli nejspíš zachránil

silný provaz, na kterém táhl po sněhu vak s krmivem ke krmelci. „Švihl jsem jím kolem sebe. Boxer utekl hned, za ním pak po chvíli i vlčák,“ vzrušeně vypravuje muž.

Když se ale sehnul k potrhání srně, aby ji vyvrhl, prolétl za ním vzduchem tmavý stín a dopadl na jeho záda. „Ucítíl jsem strašnou ránu za krkem. Vlčák se vrátil a zaútočil na mne zezadu. Naštěstí jsem měl stále na zádech batoh, ze kterého vyčníval list pily, který mi přesahoval přes hlavu. Místo do mého krku se ta bestie, když mě porazila na zem, zakousla naštěstí do pily. Strašně zavyl, to už jsem se mohl začít bránit a několikrát jsem ho provazem udeřil do čumáku. Teprve potom skutečně utekl,“ dodává myslivec, kterého naštěstí útok šelmy stál nakonec jen několik modřin.

Do lesa však bez lovecké pušky už prý nikdy nepůjde, člověk nikdy neví.

Převzato z regionálního týdeníku Vysočina

LABUTÍ JEZERO

ZNÁTE SLAVNOU OPERU?

Kníže Rotbart vyznává svou lásku princezně Odettě a žádá ji o ruku. Odetta jej odmítá. Uražený Rotbart využívá temných kouzel a mstí se. Promění Odettu do podoby labutě a vyhání ji na jezero.

Oslava narozenin prince Siegfrieda v zámecké zahradě. Královna – princova matka, oznamuje společnosti, že uspořádá ples, na kterém si princ zvolí nevěstu. Znenadání se objeví kníže Rotbart přinášející Siegfriedovi dar. Následné taneční veselí však nedovolí princovi dar prohlédnout. Teprve když Rotbart odvádí hosty, obdivuje Siegfried starobylý samostříl. Kníže se vrací, ukazuje princovi na letící labutě a navrhuje vypravit se na jejich lov. Sám jej pak odvádí na nejpříhodnější místo – k jezeru...

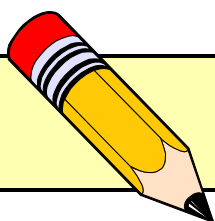
O půlnoci připlouvají po jezeru labutě – dívky zakleté Rotbartem a čekající marně na vysvobození. Jen věrná láska může přemoci jeho zlá kouzla. Siegfrieda přicházejícího s knížetem upoutá labuť s korunkou na hlavě – princezna Odetta. Rotbart vybízí prince k lovu. Z prvního vzájemného pohledu však vzniká mezi Siegfriedem a Odettou láska. Mocný Rotbart se zlobou jen z dálky přihlíží. Jeho zlý úmysl se nezdařil. Princ přísahá Odettě lásku a věnost.

Na zámku se scházejí hosté pozvaní na slavnostní ples. Přicházejí krásné princezny z mnoha zemí, které se chtějí stát princovou vyvolenou. Tančí před ním i se svými družinami, avšak princ je k nim lhostejný – nezdá se, že by ho jediná z krasavic zaujala. Znenadání ohlašují fanfáry příchod nových

hostí – knížete Rotbarta s krásnou Odilií. Siegfried je zmaten. Odilie mu tolik připomíná jeho milovanou Odettu! Okamžitě podléhá jejímu kouzlu a královně i celému dvoru sděluje, že Odilie je jeho vyvolenou. Kníže na něm žádá přísahu věrnosti Odilii. Princ přísahá a bouře udeří na zámek. V dálce se objevuje zoufalá, zrazená Odetta. Teprve nyní poznává Siegfried svůj osudný omyl. Pochopí, že byl Rotbartem oklamán, a v zoufalství spěchá k jezeru.

Na břehu jezera čekají dívky - labutě. Odetta se vrací a smutně vypráví o princově zradě. Rotbart rozpoutává na jezeře divokou vichřici. Nešťastný Siegfried nalézá Odettu a prosí ji o odpuštění. Odetta jeho lásce uvěří, ale je pozdě – přísaha byla porušena. Objevuje se opět Rotbart a Odetta umírá v hlubině jezera. V nastalém zápase s princem sám padá do vln, které ho pohltní. Princ zůstává sám. Jeho pohled přitahuje zklidněná vodní hladina...

Michaela Niesnerová, 7.C

CHALOUPKA V LESE

LITERÁRNÍ TVORBA ŽÁKŮ NAŠÍ ŠKOLY

Chudý dřevorubec žil se ženou a třemi dcerami v malém domku na okraji pustého lesa. Jednou ráno, když se chystal do práce, řekl své ženě: „Pošli mi dnes oběd po nejstarší dceři, jinak nebudu s prací do večera hotový. Aby nezabloudila,“ dodal, „beru s sebou pytlík prosa a rozsypu ho po celé cestě, kde půjdu.“

Když stálo sluníčko už vysoko na obloze, vydala se dívka s plným hrncem polévky za svým otcem. Avšak vrabci, sýkorky a sojky, drozdi a koroptve proso už dávno vyzobali a dívka stopy nenašla. Šla jen tak naslepo pořád dál, dokud slunko nezapadlo a nenastala noc. Temnotou šuměly stromy, houkaly sovy a dívku zachvátil strach. Vtom spatřila, že v dálce probleskuje mezi stromy světlo. Jistě tam bydlí lidé, pomyslela si, kteří mě nechají přenocovat, a šla za světlem.

Zakrátko došla k domku s rozsvícenými okny. Zaklepala a zevnitř se ozval hrubý hlas: „Je otevřeno.“ Dívka vešla do tmavé předsíně a zaklepala na dveře u pokoje.

„Jenom dál,“ zavolal hlas, a když otevřela, viděla, že za stolem sedí bělovousý kmet. Rukama si podepíral tvář a bílý plnovous mu visel skoro až k zemi. U pece ležela tři zvířata -

kohoutek, slepička a strakatá kráva. Kmet se obrátil ke zvířatům a zeptal se:“

„Kohoutku a slepičko,
ty strakatá kravičko,
dopřejte mi dobré rady,
smí tu dívka zůstat s námi?“

„Uhm!“ odpověděla zvířata a znamenalo to zřejmě souhlasíme, protože stařec řekl: „Máme všeho nadbytek, běž do kuchyně a uvař nám večeři.“ Dívka našla v kuchyni hojnost potravin, uvařila dobré jídlo, ale na zvířata si nevzpomněla. Donesla na stůl plnou mísu, sedla si k vousatému starci a dala se do jídla. Když se najedla do sytosti, řekla: „Jsem unavená, ukažte mi postel, kde bych si mohla lehnout a vyspat se.“ Zvířata odpověděla:

„Jenom s ním jsi jedla,
jenom s ním jsi pila,
není to už v naší moci,
kde budeš spát této noci.“

„Běž nahoru po schodech, najdeš tam komůrku a v ní dvě postele. Načechrej polštáře a povleč je bílým povlečením. Za chvíli přijdu nahoru a půjdu spát,“ řekl stařec. Dívka vyšla nahoru, a když postele ustlala, lehla si a okamžitě usnula. Zanedlouho vešel do komůrky i stařec, posvítil si na děvče a potrásl hlavou.

Když viděl, že už tvrdě spí, zdvihl padací dveře a hodil ji do sklepa.

Pozdě večer se dřevorubec vrátil domů a vyčítal ženě, proč ho nechala celý den o hladu a žízni. „Já za to vůbec nemůžu,“ bránila se žena, „děvče ti neslo oběd, určitě někde zabloudilo. Zítra se jistě vrátí.“ Druhého dne vstal dřevorubec za úsvitu a chystal se do lesa. Ženě nařídil, aby tentokrát poslala prostřední dceru. „Vezmu si pytlík s čočkou,“ řekl jí. „Čočka je větší než proso, děvče ji lépe uvidí a nezabloudí.“

Před polednem vyrazila dcera s jídlem, ale čočka nikde. Stejně jako den před tím ji lesní ptactvo vyzobalo. Dívka bloudila po lese, a když nadešla noc, narazila i ona na chaloupku s rozsvícenými okny. Stařec ji vpustil dovnitř a nešťastnice ho prosila, zda by ji nechal přenocovat. Stařec s bílým vousem se i tentokrát zeptal:

„Kohoutku a slepičko,
ty strakatá kravičko,
dopřejte mi dobré rady,
smí tu dívka zůstat s námi?“

Zvířata mu znovu odpověděla „uhm“ a všechno bylo tak, jako den předtím. Dívka uvařila teplé jídlo, jedla a pila se starcem a na zvířata se ani nepodívala. Když se vyptávala na nocleh, odpověděla zvířata:

„Jenom s ním jsi jedla,
jenom s ním jsi pila,
není to už v naší moci,
kde budeš spát této noci.“

Když dívka usnula, přišel stařec, podíval se na ni a potřásl hlavou. Potom ji shodil do sklepa.

Třetího dne ráno povídá dřevorubec ženě: „Pošli dnes s jídlem naší nejmladší dceru. Bylo to vždy hodné a poslušné dítě, nesejde ze správné cesty a nebude se toulat kdoví kde jako její divoké sestry. Matce se to moc nelíbilo: „Mám přijít i o svoje nejmilejší dítě?“ „Neměj strach,“ uklidňoval ji muž, „dívenka nezabloudí, je bystrá a chytrá. Navíc s sebou vezmu hrách a rozsypu ho po cestě. Hrách je ještě větší než čočka a ukáže jí pravou cestu.“

Avšak když dívenka s košíkem v ruce vešla do lesa, divocí holubi už měli hrách dávno ve volatech. Dívka najednou nevěděla, kudy se

dát. Trápilo ji pomyšlení, že bude její otec hladovět a matka plakat, pokud se i ona ztratí. Když už se docela setmělo, spatřila dívka světýlko, které ji zavedlo k chaloupce. Slušně poprosila, zda by ji nechali přenocovat. Stařec s bílým vousem se znova ptal zvířat:

„Kohoutku a slepičko,
ty strakatá kravičko,
dopřejte mi dobré rady,
smí tu dívka zůstat s námi?“

„Uhm!“ odpověděla zvířata. Dívka přistoupila k peci, kde zvířata ležela, a pěkně s nimi promluvila. Kohoutka i slepičku pohladila po hedvábném peří a strakatou kravičku podrbala mezi rohy. Když ji stařec pobídl, uvařila dobrou polévku. Jídlo bylo na stole a tehdy dívka řekla: „Já mám jíst a dobrá zvířátka budou hladovět? V domě je všeho nadbytek, nejdříve se postarám o ně.“ Vyšla ven, přinesla ječmene, nasypala kohoutkovi i slepičce a kravičce dala náruč voňavého sena.

„Dobrou chuť,“ popřála jim, „a jestli máte žízeň, napojím vás.“ Donesla jim vědro čerstvé vody. Kohoutek se slepičkou vyskočili na kraj vědra, zobáčky strčili do vody a hned nato zdvihli hlavy, jak to dělají ptáci, když pijí. I strakatá kravička se s chutí napila. Když dívka nakrmila a napojila zvířata, sedla si za stůl ke starci a jedla z toho, co zbylo. Stařec vstal a zeptal se:

„Kohoutku a slepičko,
ty strakatá kravičko,
dopřejte mi dobré rady,
smí tu dívka zůstat s námi?“

Zvířata odpověděla:

„Hm! S námi jsi jedla,
s námi jsi pila,
dala jsi nám jídla dost,
teď ti přejeme dobrou noc.“

Dívka vyšla nahoru po schodech, načechrala polštáře a peřiny a povlékla čisté povlečení. Když byla hotová, přišel stařec a lehl si do postele. Bílé vousy mu sahaly téměř až k nohám. Dívka si lehla do druhé postele a usnula. Spala klidně až do půlnoci. Náhle se v domě strhl velký hluk a dívka se probudila. Ve všech koutech to vrzalo a praskalo, dveře se rozletěly a bouchaly o stěny, panty skřípaly, a vypadalo

to, že i schody se zřítí. Nakonec to domem zadunělo, jako by celá střech padala. Pak zase všechno ztichlo. Dívce se nic nestalo, jen potíchu ležela a nakonec znovu usnula.

Avšak co její oči nespatrily, když se druhého dne zrána probudila? Ležela ve veliké síni a okolo ní samá královská nádhera! Na stěnách se mihotaly na zeleném podkladě zlaté květy, postel byla ze slonoviny, přikrývka z červeného sametu. A na stoličce u postele stál pár perlami vyšívaných střevíčků. Dívka si nejprve myslela, že se jí to jenom zdá. Ale vtom se otevřely dveře a do síně vešli tři nastrojení sluhové a chtěli slyšet její rozkazy.

„Jen jděte a nedělejte si starosti,“ odpověděla jim, „já hned vstanu, uvařím starci polévku a nakrmím i kohoutka se slepičkou a strakatou kravičku.“ Myslela, že stařec už vstal. Rozhlížela se po jeho posteli a uviděla, že v ní leží neznámý mládenec. Jak si ho prohlížela,

švarný mladík se probudil, sedl si na posteli a řekl: „Jsem princ, kterého zlá ježibaba proměnila v bělovouseho starce a odsoudila k životu v pustém lese. Směl jsem mít u sebe jen své tři služebníky proměněné na kohoutka, slepičku a strakatou krávu. Ze zakletí mě mohla vysvobodit jenom dívka s dobrým srdcem, která byla laskavá nejen k lidem, ale i ke zvířatům. Tou dívkou jsi byla ty. Dnes o půlnoci z nás spadla kletba a stará chaloupka v lese se znova proměnila v královský hrad.“

Když vstali, královský syn přikázal třem sluhům, aby se vydali za otcem a matkou děvčete a přivedli je na svatební hostinu. „A kde jsou mé dvě sestry?“ ptala se dívka. „Zamkl jsem je do sklepa. Zítra je mí lidé odvedou do lesa. U uhlíře budou sloužit, dokud se nepolepší a nepřestanou se vyvyšovat nad zvířaty.“

Sylvie Šípková, 6.C

**Budeme soutěžit,
budeme si hrát**

TÝDEN DĚTEM 2000

NEJVĚTŠÍ ZÁBAVNÁ AKCE ŠKOLNÍHO ROKU JE TU

Ve dnech 14. až 20. února 2000 proběhne na naší škole již tradiční akce Týden dětem, tentokrát pod heslem „Kdo nic nezkazí, nic nezíská.“ Po celý týden budou vždy po vyučování v odpoledních hodinách žáci soutěžit, bavit se a sportovat. Soutěžit budou družstva i jednotlivci.

Celá akce bude zakončena v neděli 20. února populárními lyžařskými závody rodinných štafet. Stručný přehled jednotlivých akcí podává následující schéma. Podrobné informace o průběhu celého týdne najdete na nástěnce v 1. poschodí hlavní budovy.

1. stupeň

2. stupeň

pondělí 14. 2. 2000

- filmové představení **Tornádo Buddy**
- vystoupení skupiny historického šermu **Rytíři Země zubra**
- ukázka požární techniky, výzbroje a zdolávání požáru
- dobývání pevností - **Za tajemstvím středověkých komnat**

- filmové představení **Fantozzi ve škole**
- vystoupení skupiny historického šermu **Rytíři Země zubra**
- ukázka požární techniky, výzbroje a zdolávání požáru
- dobývání pevností - **Za tajemstvím středověkých komnat**

úterý 15. 2. 2000

- dobývání pevností - **Za tajemstvím středověkých komnat**

- dobývání pevností - **Za tajemstvím středověkých komnat**

středa 16. 2. 2000

- karnevalový rej

- diskotéka

čtvrtek 17. 2. 2000

- dobývání pevností - **Za tajemstvím středověkých komnat**
- sportovní soutěž - **Hejbni kostrou!**

- výtvarná soutěž - **V malířské dílně**
- dramaticko hudební soutěž - **Kejklíři a trubadúři**
- přehlídka dobových kostýmů - **Středověká maškaráda**

pátek 18. 2. 2000

SLAVNOSTNÍ VYHLÁŠENÍ VÍTĚZŮ

neděle 20. 2. 2000

LYŽAŘSKÉ ZÁVODY RODINNÝCH ŠTAFET

HISTORICKÁ SOUTĚŽ

VÝSLEDKY VELKÉ HISTORICKÉ SOUTĚŽE KE KONCI TISÍCILETÍ

V minulém čísle Puclíka bylo otištěno zadání velké historické soutěže, která se vztahovala k událostem posledního století. Úkolem soutěžících bylo správně odpovědět na co nejvíce otázek. Podmínky soutěže nezakazovaly skupinovou spolupráci soutěžících ani použití různých pomůcek a encyklopedií. Tato možnost pravděpodobně způsobila, že plný počet bodů – tedy celou stovku správných odpovědí – získali hned tři účastníci soutěže. Ti se logicky podělili o první tři místa a jejich přesné pořadí a současně cenu, kterou za něj získají, určil los.

Ať už při řešení úkolů použili soutěžící jakékoliv pomůcky, naše uznání patří těmto třem nejúspěšnějším řešitelům, kteří po losování obsadili následující místa:

1. **Tomáš Stejskal ze 7.C** získává hlavní cenu – **multimediální encyklopedii Microsoft ENCARTA 99**, kterou do soutěže věnoval pan Zbyněk Grepl, informatik Městského úřadu v Novém Městě na Moravě

- 2. Luděk Gregor z 9.C** získává solární kalkulačku a propisovací tužku, cenu do soutěže věnovala firma AUTOCONT CZ Žďár nad Sázavou
- 3. Adéla Šujanová z 1.C** získává diář na rok 2000 a propisovací tužku, cenu do soutěže věnovala firma AUTOCONT CZ Žďár nad Sázavou

Vzhledem k tomu, že správné řešení soutěže vyžadovalo spoustu znalostí a práce při hledání správných odpovědí, rozhodla se redakční rada odměnit menšími cenami i několik dalších řešitelů, jejichž bodový zisk se pohyboval kolem devadesáti bodů. Rovněž tyto ceny věnovala do soutěže žďárská pobočka firmy AUTOCONT CZ. Těmito řešiteli jsou:

Hanka Dostálová	7.C – 97 bodů
Michaela Sýkorová	8.E – 95 bodů
Radek Starý	7.C – 94 bodů
Noemi Švomová	7.C – 91 bodů
Blanka Vítková	7.C – 91 bodů
Martina Procházková	7.C – 86 bodů
Pavla Jančíková	7.C – 86 bodů

Všichni jmenovaní úspěšní řešitelé si převezmou své ceny u pana učitele Smékala v kabinetu výpočetní techniky nejpozději do 25. února 2000.

Pokud jste se do soutěže také zapojili a zajímá vás správné řešení jednotlivých otázek, prohlédněte si následující tabulku.

1 1903	11 1989	21 1925	31 1960	41 1990	51 1926	61 1970	71 1905	81 1939	91 1975
2 1912	12 1999	22 1927	32 1964	42 1992	52 1929	62 1974	72 1908	82 1941	92 1978
3 1924	13 1900	23 1933	33 1967	43 1994	53 1931	63 1976	73 1914	83 1944	93 1983
4 1934	14 1904	24 1935	34 1972	44 1997	54 1936	64 1980	74 1918	84 1950	94 1988
5 1947	15 1907	25 1938	35 1973	45 1901	55 1943	65 1986	75 1920	85 1955	95 1993
6 1954	16 1910	26 1940	36 1977	46 1906	56 1945	66 1991	76 1923	86 1959	96 1915
7 1963	17 1911	27 1946	37 1979	47 1909	57 1948	67 1995	77 1928	87 1961	97 1942
8 1971	18 1916	28 1949	38 1982	48 1913	58 1952	68 1996	78 1930	88 1962	98 1951
9 1981	19 1919	29 1953	39 1985	49 1917	59 1958	69 1998	79 1932	89 1966	99 1956
10 1984	20 1921	30 1957	40 1987	50 1922	60 1965	70 1902	80 1937	90 1968	100 1969

PUCLÍK

Školní časopis 1. základní školy v Novém Městě na Moravě – číslo 3 – únor 2000

Vydává Základní škola Nové Město na Moravě, Vratislavovo náměstí 124 výhradně pro vnitřní potřebu.

Redakční rada: Zdeněk Havlík, Mgr. Petr Smékal, Jana Vlčková, Jana Pacalová, Jana Michalová, Nela Sattlerová, Michaela Niesnerová, Marie Buřvalová

Číslo 3 vyšlo 11. 2. 2000 v nákladu 25 výtisků